

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinsheimii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 6

urn:nbn:de:bsz:31-103771

Comment. in Curtium. lib. 10. cap. 5. n. 35. 36. 37. & c. 6. n. 1. 4. 6.

Liui. 9, 18, 4. Lamprid. in Alex. c. 30. Plin. 14, 5. Camerar. subcifu. 1, 94. Ex quibus apparet recte sentire Coelum Rhodiginum, qui contra Arrian. 7, 5, 23. Alexandri ebrietatem excusantem disputat Lect. Antiqu. 22, 20. quem & vide 29, 17. 9, 11. & 28, 30.

10, 5, 35. *PLVS DEBVISSE FORTVNÆ*) Pausan. in Corinth. ait, id vnum ex sententia non cessisse, quod Mimantem fodere non potuit. Vnde Nicetas in Balduino: *Ne Alexandro quidem ferunt omnia successisse ex sententia.* Verum auctori subscribit Gentilis de arm. Rom. 2, 12. vbi exactissime quaestionem hanc pertractat. Contra Plutarch. duabus orat. de fortuna Alexandri pertendit, virtutem in eo priorem fuisse, quam ei laudem elegantissimis his verbis vindicat & Apuleius lib. 1. Flo- tid. *Solus à condito auro, quantum hominum memoria extat, inexsuperabili imperio orbis au- elus fortuna sua maior fuit: successisque eius amplissimos & prouocauit et strenuus, & aequiparans et meritis, & superans et melior: solusque sine emula clarus, adeo et nemo eius audeat vel sperare virtutem, vel optare fortunam. Qui locupletem insuper testem habent Demoithenem epist. 1. de concordia: Si quis Alexandrum eo fortunatum putat, quod ei prospere successerunt omnia: is illud repetet, eum agendo & laborando, & auden- do, non desulendo fuisse fortunatum.* Inuidenda laus Syllæ apud Sallust. Iug. 95, 5. *fel- cissimo omnium ante ciuilem victoriam, nunquam super industriam fortuna fuit.* Ceterum neque virtutem sine fortuna magnopere proficere, neque fortunam sine virtute certo fundamento niti, supra ad 8, 10, 18. monuimus.

SOLVS OMNIVM) Immo apud Vellei 2, 35, 3. *Cato semper fortunam in sua potestate habuit.* Sed longe diuerso modo. Alexandro solebat enenire, quod malebat; Cato malebat, quod euenerat.

10, 5, 36. *VITÆ FINEM EVNDEM*) Quam felicitatem obti- gisse Selyni Turcorum Tyranno tradit Tubero sine lib. 10. histor. verbis Liuianis, quæ sup. ad num. 31. retulimus.

10, 5, 37. *QVAM VT VNVS*) De imperio Rom. Tiberius apud Tacit. 1, 11, 2. *Solam Augusti mentem tanta molis capaxem &c.* Quam difficile sit impe- ratorem in locum boni principis legere, ostendit dignus notatu locus in Vopisci Aure- liano c. 40.

ETIAM MINIMÆ PARTI) Plutarch. de fort. Alex. 2, 12. *De- metrius, cui Alexandriae potentie paruum Fortuna portunculam conulerat, passus est se Catebarum (Iouem Elium reddit Turneb. aduers. 9, 9.) tanquam deum qui in terras descendisset appellari &c.* Vide eundem in Demetrio c. 20.

10, 6, 1. *CETERVM BABYLONE*) His quæ postea narrantur, in- gens haud dubie lumen accederent, decem libri quos de rebus post Alexandrum gestis Arrianus, aut quatuor quos Dexippus conscripsit. Iuuant sic quoque nonnihil à Pho- thio inde excerpta, quem vide Cod. XXCII. & XCII.

10, 6, 4. *DIADEMA*) Quod primus Macedonum vsurpauit, si vere Iustin. 12, 3, 8. Postea duces quoque eius, sumpto regio nomine, vsurparunt, de qua re Plutarch. in Demetrio cap. 20. De Persis vide Brisson. lib. 1. de Regno Pers. pag. 7.

10, 6, 6. *ACCOMMODASSE REBVS HVMANIS*) Quemad- modum vates de Catone

Tertius à calo cecidit Cato - - -

Et de I. Cæsare Pelignus olor. Ouid. Metamorph. 15, 816.

Hic sua compleuit, pro quo Cytherea laborat,

Tempora, persequis quos terris debuit annis,

Ut deus accedat calo, templisque colatur.

Raderus. Eodem tendit

illud Virgilio de Marcello, Æn. 6, 869.

Ofen-

*Offendens terris hunc tantum fata - - - & vilitata acclamatio
Serus in calum redeat - - - - Horat. Carm. 1, 2, 45.*

10, 6, 7. *AB IMMORTALITATE SUBDUCCITVR*) Fateor me non intelligere hoc ænigma: nisi quod de corpore capiendum autumo. eum sensum rectius efficias ita, quod semper immortalitati subducitur, quia nempe mors & sepulchrum istud sibi vindicat. Sciebant enim etiam eos qui pro diis tum colebantur, fuisse mortuos.

10, 6, 8. *CORPVS SINE SPIRITV*) Maximus serm. 9. Epaminondas cum magnum & pulchrum videret exercitum sine duce; Quanta, inquit, bellua, caput nullum habet. Vide Polit. Lipsii 5, 14. & in primis alibi citatum Gruteri discursum in Tacitum. Scitum illud siue Demadis, siue Leosthenis dictum, nam utriusque tribuit Plutarch. in apophth. cap. 42. & de fort. Alex. 2, 9. de hoc Macedonum exercitu, similem esse Cyclopi excaecato.

10, 6, 9. *ROXANE PRÆGNANS*) Consentit his Plutarch. c. 130. Iustin. 12, 15, 9. quæ mox peperit filium, cuius nomen quærit Lambinus ad Probi Eumenem nota 108. putatque ex Probi Phocione conjici posse, Philippum fuisse appellatum; Trogo autem Herculem nominari. At Herculem Iustin. 11, 10, 3. ex Barsine filium Alexandri facit: quod agnoscit ipse Lambin. ex Diod. 20, 20. ad illum Probi locum in Phocione nota 42. ubi verba auctoris: causam apud Philippum regem verbo, re ipsa quidem apud Polyperchonem iussus est dicere, mauult accipere de Philippo Alexandri, ut ei videtur filio, quam de Aridæo Philippo Alexandri fratre: ad quem tamen haud dubie pertinent. Verum autem nomen filio Roxanes fuit Alexander, quod certum est ex Pausania Atticis & Bœoticis, item Dexippo apud Photium & Eusebium. Adde Porphyrium mox ad 10, 6, 11. Diod. 19, 115.

A QVIBVS REGI VELITIS) Infantibus enim & pueris regibus tutores & curatores dantur etiam inuitis, quod pluribus IC. auctoritatibus multaque ex antiquitate exemplis prolixè ostendit Tiraquellus de iure primogeniorum 40, 207. &c.

10, 6, 10. *TVM NEARCHVS*) Operæ precium est conferre deliberationem à proceribus Hungariæ institutam post excessum Alberti regis, à P. Callimacho eleganter perscriptam, ab initio rerum à Wladislao gestarum: vnde pauca maxime huc pertinentia excerptam. *Et primo quidem nihil exaudiebatur, præter voces felicem fastumque partum reginæ ominantium, asserentiumque minime prius de nouo rege referendum, quam illa peperisset &c. Valuissetque publicus favor &c. si Ioan. Huniadianus &c. vrgentium periculorum non admonuisset &c. Præterea in partu reginæ, etiam ut votis omnium correspondisset, dum puer coalesceret, parum momenti fore constabat, ad regni curam, & tutelam, quum interim virorum animi muliebri regimine aspernarentur, propter imbecillitatem (impotentiam videtur voluisse dicere) plerumque illi instam sexui: & si curatores postremo assignarentur, intelligebant regium fastum, regiasque cupiditates in paulo ante paribus conditione vel perferre, vel explere durissimum fore.*

10, 6, 11. *E BARSINE FILIVM*) Is Hercules dictus. Iustin. 12, 15, 9. quem postea Cassander occidi iussit. Iustin. 15, 2, 3. Diodor. 20, 28. Pausan. in Bœoticis. Corrigendus in eius mulieris nomine Porphyrius apud Euseb. in regno Macedonico: Κατίλιπι ἢ ὁ Ἀλέξανδρος παῖδας, Ἡρακλίου τοῦ Μακεδόνος τῆς Φαρναβάζου, Ἀλέξανδρον πῶς ἄρα τῆς οὐρανίας τῆς οὐρανίας τῆς βασιλείας βασιλείας, scribe οὐ Βαρσίνης, quam hic Pharnabazi filiam facit, Plutarch. c. 36. & Eumene cap. 2. Artabazi, Arrian. 7, 1, 18. Darii regis. Sed in nomine consentiunt.

10, 6, 14. *CVR PERSAS VICERIMVS*) Acutius foret omittere particulam interrogantem: aut si tenere malis, rescribere vicimus, extrita è medio syllaba

Comment. in Curtium. lib. 10. cap. 6. n. 15. 18. 20. & c. 7. n. 2.

syllaba quæ temere inculcata fuit, ut solet, & in Liviō 45, 22, 5. factum: nec tam exitu eorum (bellorum) quod vindicatis, quam principii, quod non sine causa suscipiatis, gloria mini. scribendum enim, quod vincatis.

10, 6, 15. SEDE ALEXANDRI) Si noster ex fide hæc narrat, hinc stratagema suum desumpsit Eumenes, cuius hominem prudentissimum, ipsum architectum fuisse libens credebam: ut nempe ab Argyraspidibus receptus, cum satis sciret haud in longum dicto audientes sibi habiturum, nisi arte exprimeret obsequium, quod auctoritate non poterat; in castris suis aureum solum cum diademate & sceptro, armisque quibus Alexander solebat uti collocari iuberet, iuxta quod de communibus rebus consilia capientes, non ab Eumene, sed Alexandro regi sibi viderentur. Vide Diodor. 18, 60. Probum & Plutarch. in Eumene cap. 23. & Polyænum 4, 8, 2.

10, 6, 18. PERVICACIUS OBLATVROS) Talis accisimus Augusti apud Tacit. 1, 3, 3. qui nepotes suos principes iuuentutis appellari, destinare consules, specie reculantis flagrantissime cupiverat. Eodem etiam libro Tiberii dissimulata cupiditas traditur. Ibidem 3, 35, 3. Blæsus procol. Africæ nominatus respondit specie reculantis &c.

10, 6, 20. HOMINES NON FERENT) Suspectum hoc mihi: neque dum istud plane probo: in istius humeros ruas hominis: certe non ferens. Acidalius. Ego nihil mutandum arbitror, nec enervandam vim violentissimi sensus, Perdiccam regnare prohibeant dii, & prohibebunt ut auguror. quidquid autem illis tandem decretum sit, id certo mihi constat, homines non passuros. nec iam loquor de nobilioribus quam Perdicca est, quorum quidem maxime refert obuiam iri conatibus hominis; sed omnino de aliis cuiuscunque conditionis Alexandri commilitonibus: modo viri sint, animosque mares habeant. Ego quidem meique similes, qui seruitio mortem anteponimus, compertum habemus, viros fortes nihil inuitos perpeti, nec posse cogi, ut quod nolint faciant. Hic illorum verborum sensus est haud dubius.

DE NOBILIORIBVS) Quorum ut dixi maxime interest, vilioribus non subijci. Tendunt eo verba Augusti apud Sen. de clementia 1, 9, 11. ad Cinnam: Cedo, si spes tuas solus impello. Paullusne te, & Fabius Maximus, & Cossi, & Servilij ferent, tantumque agmen nobilium, non inania nomina praesentium, sed eos qui imaginibus suis decori sunt? Sed quinam amicorum Alexandri nobiliores Perdicca? erat enim stirpe regia genitus, ut patet ex 10, 7, 8. Sed Leonnatus ibidem itidem; & forte proximiori gradu Alexandrum hic contigerit. Aridaeus autem Alexandri frater erat, Ptolemaeus credebatur. Quin & Neoptolemus Alexandri auunculus adhuc supererat, de quo Arrian. sine lib. 2. cuius nullam à Curtio mentionem fieri miror.

10, 7, 2. ARIDÆVS PHILIPPO GENITVS) Ex Philinna Larissæa: quam Ptolemaeus apud Athenæum 13, 5. saltatricem fuisse refert; at Iustin. 13, 2, 11. 13, 3, 1. Larissæum scortum. Ex Popma. Adde Plutarch. c. 130.

NUNC SOLVS HERES) Nam Barsines filius Hercules, velut captivæ, negligebatur. Raderus. Non modo velut captivæ, nam & Roxane captiva fuit, sup. 8, 5, 29. & 10, 3, 12. sed quia Barsinen iustæ vxoris loco non habuerat. Porro militis istius, quisquis ille fuit, sententiæ velut data opera contradicit Themistijs orat. 12. Alexandro apud Babylonem defuncto, Macedones successorem nullum idoneum reppererunt: sed Ptolemæo Lagi filio Aridaeum solidum prætulerunt, tanquam pecunias mortui fratris loco, superstiti perfoluerent, non imperium conferrent, cuius heres ille vnicus est, qui illud conseruare, ac tueri nouerit. Quæ sequuntur in Curtio: præteritur à vobis, in memoriam reuocant ista Taciti 3, 18, 6. Mihi quanto plura recentium, seu veterum reuoluo, tanto magis ludibria mortuorum cunctis in negotiis obuersantur. quippe fama, spe, veneratione